

**PRZEDMIOTOWE ZASADY OCENIANIA
W SZKOLE PODSTAWOWEJ NR 2
(KLASY IV-VIII)
W ŁAZISKACH GÓRNYCH
Język polski**

Przedmiotowe zasady oceniania uwzględniają:

- I. Zasady ogólne.
- II. Cele kształcenia – wymagania ogólne.
- III. Wymagania szczegółowe.
- IV. Zasady oceniania.
- V. Zasady poprawiania ocen cząstkowych.
- VI. Zasady wystawiania ocen śródrocznych i rocznych.
- VII. Warunki i tryb uzyskania wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej.
- VIII. Sposoby sprawdzania osiągnięć edukacyjnych.
- IX. Zasady udostępniania do wglądu uczniom i rodzicom (opiekunom) sprawdzonych i ocenionych pisemnych prac kontrolnych.
- X. Ocenianie uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się.
- XI. Kryteria oceniania na poszczególne oceny.

I. Zasady ogólne.

- Nauczyciel i uczeń zobowiązani są do przestrzegania przedmiotowych zasad oceniania.
- Nauczyciel na początku roku szkolnego informuje uczniów oraz ich rodziców o wymaganiach edukacyjnych niezbędnych do otrzymania przez ucznia poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych z języka polskiego wynikających z realizowanego programu nauczania, sposobach sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów oraz warunkach i trybie uzyskiwania wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej.
- Obowiązuje sześciostopniowa skala oceniania, zarówno w przypadku oceniania bieżącego (oceny cząstkowe), jak i wystawiania ocen śródrocznych i rocznych.
- Ocenianie jest systematyczne, a ocena otrzymana przez ucznia jest zawsze jawna.
- Uczeń powinien być oceniony w półroczu co najmniej pięciokrotnie.
- Uczeń zobowiązany jest do posiadania zeszytu przedmiotowego, podręcznika, zeszytu ćwiczeń, zapowiedzianej lektury oraz przyborów do pisanja.
- Uczeń aktywnie uczestniczy w lekcji, systematycznie prowadzi zeszyt przedmiotowy, zeszyt ćwiczeń oraz w terminie odrabia zadane prace domowe.

II. Cele kształcenia – wymagania ogólne.

1. Kształcenie literackie i kulturowe.
2. Kształcenie językowe.
3. Tworzenie wypowiedzi.
4. Samokształcenie.

III. Wymagania szczegółowe.

1. Kształcenie literackie i kulturowe.

- 1) Czytanie utworów literackich.
- 2) Odbiór tekstów kultury.

2. Kształcenie językowe.

- 1) Gramatyka języka polskiego.
- 2) Zróżnicowanie języka.
- 3) Komunikacja językowa i kultura języka.
- 4) Ortografia i interpunkcja.

3. Tworzenie wypowiedzi.

- 1) Elementy retoryki.
- 2) Mówienie i pisanie.

4. Samokształcenie.

IV. Zasady oceniania.

1. Prace pisemne obejmujące więcej niż trzy ostatnie tematy lekcyjne (sprawdziany, testy, pisemne prace klasowe) są obowiązkowe i muszą być zapowiadane z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem.
 2. Kartkówki obejmujące zakres treściowy do trzech ostatnich zajęć lekcyjnych oraz dyktanda nie muszą być zapowiadane.
 3. Testy badające poziom opanowania wiedzy i umiejętności z zakresu poszczególnych obszarów egzaminacyjnych (rozumienie tekstów czytanych, świadome korzystanie z różnych środków językowych, tworzenie wypowiedzi pisemnych) mogą być przeprowadzane bez wcześniejszego zapowiedzenia.
 4. Pisemne prace klasowe uczniowie piszą na papierze kancelaryjnym.
 5. Poprawione i ocenione prace pisemne powinny być oddane w ciągu dwóch tygodni. Termin ten może ulec wydłużeniu w przypadku dłuższej nieobecności nauczyciela.
 6. Uczeń jest zobowiązany wykonać prace domowe w ustalonym przez nauczyciela terminie. Uczeń ma obowiązek odrabiać prace domowe w zeszycie przedmiotowym, zeszycie ćwiczeń, na kartce lub kserokopiach z zadaniami, w zależności od zaleceń nauczyciela. Brak pracy domowej, skopiowanie jej z Internetu lub innego źródła, niesamodzielne wykonanie zadania (np. przez rodzica) lub spisanie od kolegi/koleżanki - podlega ocenie niedostatecznej.
 8. Na wykonanie dłuższej pracy domowej uczeń ma tydzień. Nieoddanie pracy w terminie skutkuje oceną niedostateczną.
 9. Dopuszcza się nagradzanie aktywności oceną lub plusem. Przez aktywność na lekcji rozumiemy: częste zgłaszanie się i udzielanie poprawnych odpowiedzi, wykonywanie zadań:
 - a) sześć „+” – ocena celująca,
 - b) pięć „+” – ocena bardzo dobra,
 - c) cztery „+” – ocena dobra,
 - d) trzy „+” – ocena dostateczna,
 - e) dwa „+” – ocena dopuszczająca.
- Wpisywanie ocen do dziennika rozpatrywane jest na korzyść ucznia.
11. Przeczytanie lektury lub tekstu zamieszczonego w podręczniku jest formą zadania domowego. Uczeń ma obowiązek ich przeczytania. Za niewykonanie pracy otrzymuje ocenę niedostateczną.
 12. Tytuły lektur i przewidywane terminy ich omawiania nauczyciel podaje uczniom na początku roku szkolnego.
 13. Przed omawianiem lektury uczniowie mogą pisać test sprawdzający zakres znajomości treści. Termin pisania testu jest równoznaczny z terminem wyznaczonym na omawianie lektury.
 14. Usprawiedliwiona nieobecność ucznia w szkole trwająca co najmniej tydzień powoduje, że jest on zwolniony z pisania pracy w wyznaczonym dla całej klasy terminie. Jednak ma obowiązek napisania jej w terminie do dwóch tygodni od powrotu do szkoły po uprzednim

ustaleniu z nauczycielem. Termin może ulec przedłużeniu w przypadku dłuższej choroby ucznia, przy czym nie może być dłuższy niż miesiąc.

15. Uczeń ma obowiązek uzupełnić braki wynikające z nieobecności w szkole w terminie do dwóch tygodni od dnia powrotu do szkoły.

16. Jeżeli uczeń jest zwolniony z zajęć szkolnych z powodu zawodów, konkursów itp., zobowiązany jest uzupełnić materiał.

17. Uczeń, który bez usprawiedliwienia opuścił lekcję, na której była zapowiedziana praca pisemna lub sprawdzian, jest zobowiązany napisać pracę lub zaliczyć sprawdzian na najbliższej lekcji po powrocie do szkoły.

18. Uczeń, który w czasie sprawdzianu, testu, kartkówki lub innej formy pracy klasowej pracował niesamodzielnie, otrzymuje ocenę niedostateczną.

19. Uczeń ma prawo dwa razy w ciągu półrocza zgłosić przed lekcją **nieprzygotowanie do zajęć** bez konieczności podawania przyczyny. Każde kolejne nieprzygotowanie do lekcji skutkuje oceną niedostateczną. Zgłoszone nieprzygotowanie nie dotyczy zapowiedzianych prac pisemnych, testów, sprawdzianów, recytacji oraz zajęć poświęconych omawianiu lektury.

V. Zasady poprawiania ocen częściowych.

1. Uczeń ma prawo poprawić ocenę do dwóch tygodni od jej otrzymania. Termin i warunki poprawy ustala nauczyciel. Ocena uzyskana z poprawy jest wpisywana do dziennika obok oceny uzyskanej poprzednio.

VI. Zasady wystawiania ocen śródrocznych i rocznych:

1. Na śródroczną oraz roczną ocenę największy wpływ mają częściowe oceny z pisemnych prac klasowych, testów, sprawdzianów obejmujących więcej niż trzy tematy lekcyjne oraz testów sprawdzających znajomość lektur, a także z wypowiedzi ustnej.
2. Oceny śródroczne i roczne są podsumowaniem osiągnięć edukacyjnych ucznia i wystawiane są z ocen częściowych uzyskanych przez ucznia w ciągu półrocza i roku.
3. Ocena ustalona za drugie półrocze roku szkolnego jest oceną roczną uwzględniającą wiadomości i umiejętności ucznia z całego roku.
4. Laureaci oraz finaliści konkursów przedmiotowych o zasięgu co najmniej wojewódzkim otrzymują celującą roczną ocenę klasyfikacyjną.

Średnia ważona – informacje ogólne

1. Ocena śródroczna oraz roczna nie jest średnią arytmetyczną wszystkich ocen częściowych.
2. Średnia ważona obliczana jest według poniższego wzoru:

$$\frac{\text{Suma iloczynów (ocena x waga)}}{\text{suma wag przypisanych wszystkim ocenom}}$$

3. Natomiast ocena śródroczna i roczna ustalana jest na podstawie poniższych przedziałów:

Średnia ważona (z dokładnością do części setnych)	Ocena
$W < 1,60$	niedostateczny
$1,61 \leq W < 2,60$	dopuszczający
$2,61 \leq W < 3,60$	dostateczny
$3,61 \leq W < 4,60$	dobry
$4,61 \leq W < 5,50$	bardzo dobry
$W \geq 5,51$	celujący

4. Ocena uzyskana z poprawy jest wpisywana do dziennika i do średniej ważonej wlicza się obie oceny (początkową i poprawioną), jeżeli ocena poprawiona jest równa lub niższa od oceny początkowej, wówczas jest wpisywana z wagą 0.
5. Znak „+” przy ocenie podwyższa jej wartość o 0,50, a znak „-” obniża wartość o 0,25.
6. Przy wystawianiu oceny na zakończenie pierwszego półrocza oraz roku szkolnego bierze się pod uwagę wagi poszczególnych ocen - według poniższego schematu:

JĘZYK POLSKI:

Forma aktywności	Waga
Prace pisemne (pisemne prace klasowe – wypracowania, testy, sprawdziany obejmujące większe partie materiału niż 3 ostatnie tematy lekcyjne)	3
Testy badające poziom opanowania wiedzy i umiejętności z zakresu poszczególnych obszarów egzaminacyjnych	3
Testy sprawdzające znajomość treści lektury	3
Odpowiedź ustna	2
Kartkówki obejmujące zakres do trzech ostatnich tematów lekcyjnych	2
Dyktanda	3
Głośne czytanie tekstu	1
Recytacja	1
Zadania domowe	1
Praca na lekcji, w tym aktywność i zadania wykonywane podczas zajęć lekcyjnych	1
Udział w konkursach	1
Rysunkowe konkretyzacje utworów literackich	1
Nietypowe formy pracy – referat, prezentacja multimedialna, gazetka, plakat, pomoc dydaktyczna, udział w projektach, przedstawieniach, uroczystościach szkolnych, akademiach	1

Uwagi:

- W przypadku ucznia, który wzorowo wypełnia swoje obowiązki szkolne związane z danym przedmiotem np. jest aktywny na lekcjach, wkłada dużo pracy i wysiłku w opanowanie materiału, starannie i na bieżąco prowadzi zeszyt przedmiotowy/zeszyt ćwiczeń, samodzielnie wykonuje zadania domowe i zadania dodatkowe, bierze udział w konkursach przedmiotowych, ale którego średnia ważona za śródroczne lub roczne osiągnięcia edukacyjne waha się pomiędzy dwiema ocenami lub nieznacznie brakuje mu do uzyskania oceny wyższej, nauczyciel może podnieść ostateczną ocenę ucznia o jeden stopień.
- Uczeń, który uzyskał średnią ważoną wyższą od 5,50, otrzymuje ocenę celującą. Ocenę celującą może otrzymać również uczeń, który znajdzie się w górnych granicach oceny bardzo dobrej i jednocześnie w przeciągu całego półrocza/roku szkolnego: pracował systematycznie i z dużym zaangażowaniem na każdej lekcji oraz w domu w celu poszerzania swojej wiedzy i doskonalenia poszczególnych umiejętności z danego przedmiotu, wykazywał się inwencją twórczą, nie czekając na inicjatywę nauczyciela, biegle posługiwał się zdobytą wiedzą oraz nabytymi sprawnościami i umiejętnościami, reprezentował szkołę w konkursach przedmiotowych, kwalifikował się do dalszych etapów konkursów z danego przedmiotu.

VII. Warunki i tryb uzyskania wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej.

1. Czynnikiem wpływającym na podniesienie śródrocznej oraz rocznej oceny może być wykonywanie dodatkowych zadań, aktywność podczas lekcji, udział i osiągnięcia w konkursach.

VIII. Sposoby sprawdzania osiągnięć edukacyjnych.1. Osiągnięcia uczniów sprawdzane są w następujących zakresach:

- a) prace pisemne (pisemne prace klasowe - wypracowania, testy, sprawdziany, kartkówki),
- b) dyktanda,
- c) zadania domowe,
- d) wypowiedzi ustne,
- e) głośne czytanie tekstu (uczniowie klas IV-VI),
- f) aktywność podczas lekcji,
- g) recytacja utworów literackich,

- h) nietypowe formy pracy (referat, prezentacja multimedialna, gazetka, plakat, pomoc dydaktyczna, udział w projektach, konkursach, akademiach oraz uroczystościach szkolnych),
- i) praca indywidualna i grupowa,
- j) rysunkowe konkretyzacje utworów literackich (uczniowie klas IV-VI).

2. Wypowiedzi pisemne:

- a) pisemne prace klasowe sprawdzające opanowanie form wypowiedzi przewidzianych w podstawie programowej z języka polskiego i sprawność posługiwania się językiem,
- b) sprawdzian lub test sprawdzający wiedzę i umiejętności z zakresu nauki o języku
- c) sprawdzian lub test sprawdzający wiedzę i umiejętności z zakresu literatury,
- d) test sprawdzający znajomość lektury,
- e) dyktando,
- f) kartkówka obejmująca materiał z trzech ostatnich lekcji,
- g) zadania domowe.

3. Kryteria oceniania dyktand:

- a) 0 błędów ortograficznych i interpunkcyjnych – celujący,
- b) 1 błąd ortograficzny zasadniczy – bardzo dobry,
- c) 2 błędy zasadnicze – dobry,
- d) 3 błędy zasadnicze – dostateczny,
- e) 4 błędy zasadnicze – dopuszczający,
- f) 5 i więcej błędów zasadniczych – niedostateczny,
- g) 3 błędy ortograficzne drugorzędne lub interpunkcyjne = 1 błąd ortograficzny.

4. Kryteria oceniania wypracowań:

- a) zgodność z tematem,
- b) segmentacja tekstu,
- c) poprawność merytoryczna, językowa, stylistyczna, ortograficzna i interpunkcyjna,
- d) bogactwo języka,
- e) estetyka pracy.

5. Pisemne formy sprawdzania wiedzy – uzyskane punkty przelicza się na procenty, a te z kolei na stopnie szkolne:

- 100% - celujący
- 99% - 91% - bardzo dobry
- 90% - 76% - dobry
- 75% - 51% - dostateczny
- 50% - 31% - dopuszczający
- 30% - 0% - niedostateczny

6. Wypowiedzi ustne:

- a) odpowiedź – treści literackie i językowe z trzech ostatnich lekcji,
- b) kultura żywego słowa – np. recytacja utworów literackich z zachowaniem zasad retoryki, prezentacje teatralne.

7. Kryteria oceniania wypowiedzi ustnych:

- a) zgodność z tematem,
- b) swoboda, spójność, logika i płynność wyrażania się na dany temat,
- c) budowanie wypowiedzi zgodnie z regułami systemu językowego,
- d) uczestniczenie w dyskusjach tematycznych i problemowych,
- e) umiejętność prezentowania własnych poglądów i opinii.

8. Kryteria oceniania recytacji:

- a) znajomość tekstu,
- b) właściwe tempo mówienia,
- c) dostosowanie sposobu mówienia do sytuacji ukazanej w utworze,
- d) wyrażanie uczuć i emocji,
- e) dykcja.

Recytacja jest oceniana, jeśli uczeń opanował pamięciowo więcej niż połowę tekstu.

9. Kryteria oceniania głośnego czytania tekstu (uczniowie klas IV-VI):

- a) płynność czytania,
- b) właściwe tempo,
- c) wyraźne czytanie,
- d) interpretacja głosowa czytanego tekstu.

IX. Ocenianie uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się

1. Nauczyciel dostosowuje wymagania edukacyjne do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia.
2. W przypadku ucznia posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego nauczyciel bierze pod uwagę zalecenia poradni psychologiczno-pedagogicznej.
3. W przypadku ucznia ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się nauczyciel bierze pod uwagę opinię wydaną przez poradnię psychologiczno-pedagogiczną.
4. Po zapoznaniu się z treścią orzeczenia/opinii dostosowuje się formy, metody pracy oraz kryteria oceniania do zaleceń poradni psychologiczno-pedagogicznej.
5. Sposoby oceniania błędów w pracach uczniów ze stwierdzoną dysleksją:
 - a) błędy ortograficzne: łamanie zasad pisowni wyrazów z *u – ó*, *ż – rz*, *h – ch*; łamanie zasady pisania wielką literą na początku zdania,
 - b) do błędów graficznych zalicza się: dodawanie, opuszczanie, przestawianie liter, sylab lub całych wyrazów; mylenie liter o podobnym kształcie (*a – o*, *l – ł*, *n – r*, *m – n*, *u – w*, *e – ě*, *a – q*, *i – j*), dużych i małych (z wyjątkiem początku zdania), rzadziej używanych (*h – H*, *f – F*, *L – F*), odpowiedników głosek zbliżonych fonetycznie (*b – p*, *d – t*, *w – f*, *g – k*, *dz – c*, *sz – s*, *i – y*, *ę – em*, *q – om – on*, *ś – ź*, *ć – dź*), różniących się w położeniu w stosunku do osi pionowej

(*b – p, d – b*) lub poziomej (*m – w, n – u, b – p, d – g, p – g*); ominięcie drobnych elementów graficznych, w tym oznaczania miękkości nad literami, kropek (*dż, ż, i, j*), znaków diakrytycznych (przy głoskach nosowych *q* i *ę*) oraz kresek (*ń, ź, ć, ś*); błędy dotyczące podziału wyrazu; utratę dźwięczności (*kóska* zamiast *kózka, proźba* zamiast *prośba*).

6. Kryteria oceniania dyktand:

- 1 błąd ortograficzny zasadniczy – celujący,
- 2 błędy ortograficzne zasadnicze – bardzo dobry,
- 3 błędy zasadnicze – dobry,
- 4 błędy zasadnicze – dostateczny,
- 5 błędów zasadniczych – dopuszczający,
- 6 i więcej błędów zasadniczych – niedostateczny,
- 3 błędy ortograficzne drugorzędne lub interpunkcyjne = 1 błąd ortograficzny.

X. Zasady udostępniania do wglądu uczniom i ich rodzicom (opiekunom) sprawdzonych i ocenionych pisemnych prac kontrolnych.

1. Wszystkie prace uczniów przechowywane są w szkole. Na prośbę rodziców (prawnych opiekunów) mogą być udostępniane podczas rozmowy z nauczycielem przedmiotu w trakcie spotkań z rodzicami oraz indywidualnych konsultacji.